

Motion till riksdagen 2020/21:3190

av Jonas Sjöstedt m.fl. (V)

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Anslagsfördelning

Anslagsförslag 2021 för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Statens skolverk	1 156 702	±0
1:2 Statens skolinspektion	468 004	±0
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	769 676	254 500
1:4 Sameskolstyrelsen	58 003	±0
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 797 193	±0
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	315 218	±0
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	3 903 000	2 500 000
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	208 720	±0
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	109 986	±0
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	504 026	±0
1:11 Skolforskningsinstitutet	24 735	±0
1:12 Praktisknära skolforskning	18 543	±0

1:13	Bidrag till lärarlöner	4 875 000	±0
1:14	Särskilda insatser inom skolområdet	163 418	±0
1:15	Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	6 230 000	±0
1:16	Bidrag till vissa studier	17 525	±0
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 660 422	300 000
1:18	Myndigheten för yrkeshögskolan	135 043	±0
1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	3 629 123	±0
2:1	Universitetskanslersämbetet	158 416	±0
2:2	Universitets- och högskolerådet	243 365	2 000
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 024 767	±0
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 286 199	±0
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 338 713	±0
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 349 033	±0
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 367 673	±0
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 683 952	±0
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 956 642	±0
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 724 084	±0
2:11	Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 574 894	±0
2:12	Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 199 438	±0
2:13	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 745 179	±0
2:14	Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 032 655	±0
2:15	Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	794 587	±0
2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 684 033	±0
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 392 824	±0
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 772 596	±0
2:19	Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	765 899	±0
2:20	Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	419 006	±0
2:21	Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	762 672	±0
2:22	Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	261 982	±0
2:23	Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 193 374	±0
2:24	Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på	358 437	±0

	forskarnivå		
2:25	Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	891 450	±0
2:26	Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	289 187	±0
2:27	Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	641 734	±0
2:28	Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	264 093	±0
2:29	Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 065 801	±0
2:30	Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	258 068	±0
2:31	Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	294 155	±0
2:32	Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	105 476	±0
2:33	Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	691 524	±0
2:34	Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	132 056	±0
2:35	Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	213 734	±0
2:36	Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	52 549	±0
2:37	Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	121 873	±0
2:38	Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	39 747	±0
2:39	Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	575 147	±0
2:40	Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	89 866	±0
2:41	Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	483 805	±0
2:42	Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	88 454	±0
2:43	Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	528 496	±0
2:44	Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	110 977	±0
2:45	Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 042	±0
2:46	Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	80 509	±0
2:47	Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 297	±0
2:48	Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	70 141	±0
2:49	Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	366 811	±0
2:50	Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	57 261	±0
2:51	Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och	423 937	±0

	avancerad nivå		
2:52	Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	77 740	±0
2:53	Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	179 761	±0
2:54	Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20 487	±0
2:55	Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	69 450	±0
2:56	Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	11 399	±0
2:57	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	144 329	±0
2:58	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20 620	±0
2:59	Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	478 043	±0
2:60	Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	93 612	±0
2:61	Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	39 182	±0
2:62	Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	21 518	±0
2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 773 958	±0
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	2 230 797	330 000
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor	471 718	±0
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 733 676	±0
2:67	Särskilda bidrag inom högskoleområdet	72 580	30 000
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 995 846	15 000
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	420 061	±0
3:3	Vetenskapsrådet: Förvaltning	183 119	±0
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	1 117 356	±0
3:5	Rymdstyrelsen: Förvaltning	40 796	±0
3:6	Institutet för rymdfysik	57 273	±0
3:7	Kungl. biblioteket	419 797	±0
3:8	Polarforskningssekreteriatet	49 663	±0
3:9	SUNET	49 183	±0
3:10	Överklagandenämnden för etikprövning	5 381	±0
3:11	Etikprövningsmyndigheten	43 788	±0
3:12	Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	8 309	±0
3:13	Särskilda utgifter för forskningsändamål	88 995	±0
4:1	Internationella program	81 589	±0
4:2	Avgift till Unesco och ICCROM	30 886	±0
4:3	Kostnader för Svenska Unescorådet	10 787	±0
4:4	Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	52 143	±0
99:1	Fler anställda i lägstadiet	±0	1 000 000
	Summa	92 077 789	4 431 500

Anslag 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Vänsterpartiet prioriterar satsningar på en bättre arbetsmiljö i landets skolor och föreslår därför en satsning på 250 miljoner kronor till specialpedagogiska skolmyndigheten.

Vänsterpartiet vill även se ett ökat anslag till stöd till studenter med funktionsnedsättningar inom högre utbildning med 4,5 miljoner kronor. Sammantaget innebär det att Vänsterpartiet anslår 255 miljoner kronor mer än regeringen.

Anslag 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet m.m.

Vänsterpartiet föreslår en satsning på 2 000 miljoner kronor till anslaget för att öka personaltätheten, förbättra kvaliteten, öka möjligheterna till fortbildning och minska gruppstorleken i förskolan och ytterligare 500 miljoner kronor till samma insatser i fritidshemmen. Det innebär att Vänsterpartiet anslår 2 500 miljoner kronor mer än regeringen 2021.

Anslag 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildningen

För att göra studier till en möjlighet för fler föreslår Vänsterpartiet en satsning på kurslitteratur till vuxenstuderande på 300 miljoner kronor. Det innebär att Vänsterpartiet anslår 300 miljoner kronor mer än regeringen 2021.

Anslag 2:2 Universitets- och Högskolerådet

Vänsterpartiet vill att det ska vara möjligt för fler studenter med funktionsnedsättningar att göra högskoleprovet och anslår därför 2 miljoner kronor mer än regeringen.

Anslag 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskola

Vänsterpartiet vill stärka kvaliteten på högre utbildning och föreslår därför en höjning av ersättningen per helårsstudent till lärosätena. För att finansiera satsningen föreslår vi en höjning av anslaget med 310 miljoner kronor.

Kulturskoleklivet är del av den nationella satsningen på kulturskolan och syftar till att utbilda fler pedagoger. För att kunna korta köer och ersätta alla dem som går i pension kommande år är det viktigt att fler utbildningsplatser kommer till. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 20 miljoner kronor jämfört med regeringen 2021. Sammantaget innebär det att Vänsterpartiet anslår 330 miljoner kronor mer än regeringen.

Anslag 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet

Vänsterpartiet vill öka tryggheten för studenter på lärosätena och avsätter därför 30 miljoner kronor mer till studentkåreerna. Det innebär att Vänsterpartiet anslår 30 miljoner kronor mer än regeringen.

Anslag 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Vänsterpartiet vill se ett utökat stöd till djurfria forskningsmetoder och anslår därför 15 miljoner kronor mer än regeringen.

Nytt anslag: Fler anställda i lågstadiet

Regeringen avskaffade 2019 det särskilda stöd till fler anställda i lågstadiet som då fanns. För Vänsterpartiet är hög personaltäthet i skolan en prioriterad fråga och därför föreslås att satsningen återinförs. För detta anslag föreslår vi att 1 000 miljoner kronor avsätts 2021.

Förslag på området som redovisas på utgiftsområde 25

Allmänna bidrag till kommuner

Arbetsintegrerat lärande för att möta personalbrist inom utbildningssektorn

Utbildningssektorn lider i dag av personalbrist som beräknas öka än mer över tid. För att garantera en fungerande välfärd i hela landet föreslår Vänsterpartiet en utbildningsattsning för säkrad personalförsörjning som kombinerar betalt arbete i utbildningssektorn med utbildning. Satsningen finansieras helt med statliga medel. För 2021 avsätts 162 miljoner kronor för att sedan utökas till 486 miljoner kronor 2022 och 810 miljoner 2023. Satsningen räcker till att låta minst 1 000 personer årligen påbörja utbildningen till lärare, förskollärare, eller lärare mot fritidshem.

Investeringsstöd för samhällsfastigheter

Investeringsbehoven som följer av den demografiska utvecklingen har medfört ökad skuldsättning för både kommuner och regioner. Vänsterpartiet anser att det är viktigt att staten tar ansvar och bidrar till att samhällsfastigheter som är nödvändiga för olika välfärdsfunktioner faktiskt byggs. Det handlar om investeringar som är viktiga för framtiden.

Etableringen av new public management och användningen av konsulttjänster inom välfärden har inneburit ett minskat inflytande för dem som arbetar i verksamheten. Nybyggnation och renovering av befintliga byggnader måste ske i samarbete med dem som sedan ska arbeta i lokalerna och se till att välfärden fungerar på bästa möjliga sätt.

Det finns ett stort behov både av nya förskolor och skolor. Det beror på en kombination av kraftigt ökande barn- och ungdomskullar och av att många av dagens skolor är slitna, bristfälligt underhållna och inte anpassade för ett modernt lärande. Många skolor är i akut behov av nya lokaler vilket gör att man bl.a. använder sig av tillfälliga lokaler eller tvingas utöka antal elever per klass. Det är förskolor, grundskolor och även gymnasieskolor som behöver byggas.

Som ett svar på omfattande behov i en tid av kris föreslår Vänsterpartiet ett tillfälligt stöd under tre år där staten står för en del av investeringskostnaderna. Kommuner och regioner ska kunna söka stödet som innebär en statlig medfinansiering om 10 procent för upprustning och 20 procent för nybyggnation. Det ska även ställas krav på energiförbrukning och klimatåtgärder för att få ta del av stödet. Utformningen, nivåerna och det fortsatta behovet av stödet bör utvärderas för att eventuellt justeras och förlängas utöver den föreslagna treårsperioden. För detta ändamål avsätter

Vänsterpartiet 10 miljarder kronor 2021 och sedan 15 miljarder kronor för 2022 respektive 2023.

Jonas Sjöstedt (V)

Hanna Gunnarsson (V)

Maj Karlsson (V)

Håkan Svenneling (V)

Daniel Riazat (V)

Tony Haddou (V)

Karin Rågsjö (V)

Jessica Wetterling (V)